

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 for. a za kneta 1 for.; razmjerno za pol god. 1 f. a za kneta 50 novč. Izvan carovino više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu mala stvari, a nesloga sve pokvari.“ *Nar. Posl.*

Oglasi se primaju po navadnoj cieni. Pisma neka se šalju platjeno poštarino.

Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se nevrataju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se *Via S. Francesco N.º 4, piano I*

Godina VII.

U Trstu 16. Marča 1876.

Broj 6.

Pogled po svietu.

U Trstu 15. ožujka 1876.

Carevinsko se vijeće odgodilo na neizvjestno vrijeme. Delegacije da će se sastati tamo negdje koncem mjeseca svibnja i to ovaj put u Budim-Pešti. Slaveni Moravci neće biti u njim zastupani, jer su jih kod izbora delegatah Niemci onehajali i preskočili, pa oni uvriedjeni stupi iz vijećnice, nehtiv glasovati. Sad sjede i vijećaju svi ovostrani zemaljski sabori osim Tirolskoga, koji nemože jer je iz njega stupila državopravna većina, dalmatinskog iz kojega se morao udaljiti predsjednik mu Ljubiša, prisiljen od većino. U obće nutarnje i vanjsko stanje naše države jest vooma nepovoljno. S Ugarskom glede nagodbe još se nije ništa dokučilo. Magjari u nekih svojih novinah izjavljaju, da oni nisu protivnici federalizma, kako ga misli i hoće narodna stranka česka, poljska i slovenska, jer da onakov federalizam u Ugarskoj već postoji med njimi i Hrvatim. Hrvatski ministar Pejačević je odstupio, a mjesto njega postao ministrom Bedeković, bivši hrvatski ban. Naša braća Slovenci su onomadne slavili liepu pobjedu nad Niemci, izabravši u Mariboru za svog zastupnika u Gradačkom zem. saboru g. Radaja mjesto nekoga Brandstettera.

Kako stoje stvari na Iztoku, vidi se najbolje iz toga, što su poslje proglašenja Andraševih polakšica Turci na Kršćjane još bjesniji, nego li su to prije bili, jer se odanle nečuje nego o paljenju i nabijanju na kolac. Zato se amo k nam pribjegli Kršćjani neće nikako da vrata u svoju pustu i krvavu domovinu, akoprem im je iz Beča po Rodiću i Mollinaryu poručeno, neka se miču. Oni su na ta poruku jednoglasno izjavili pismeno i ustmeno, toli u Dalmaciji koli u Hrvatskoj, da će svi radje u vodu poskakati, nego li se živi vratiti pod osvjetni turski nož. Toga radi toj je sirotčadi baš do zdvojenja, jer odavle jih tjeraju, a tamo jih je strah turske osvjete. Sad se od naše austrijske strane svom silom nastoji, da se u Bosnoj i Heregovini uzpostavi i ukriepi turska oblast, zato se nikomu neda prieko granice, a tko od ustašah najjeti na naše zemljišće, odmah ga uhvate i zatvore. Tako su ovih danah na turskoj granici u Dalmaciji austrijski žandarmi uhvatili i zatvorili sa više drugovah četovodju Ljubibratića, koji se bio opet povratio na bojno polje, da junački pogine il da izbavi izpod sramotnog turskog jarma svoje tužno pleme. Čuje se, kad su ga doveli u Sinj, da nije bio lani ni Car ljepše dočekan, što je bio dočekan on tom prigodom. Sinjani da su razvili svoje narodne zastave, palili mužare to mu vikali „živio“, koliko jih je god grlo nosilo. Krv nije voda, a naime kad teče za krst i slobodu! Ali kao da sve to neće pomoći Turkom i njihovim prijateljem, jer kako se vidi iz izjave, što su ju pustili u svijet kao odgovor na Andraševe polakšice, ustašem nije ni na kraj pameti, da slušaju drugih savjetah izvan savjeta svojega poštenja i svojega čovječjega dostojanstva. Dapače tu su svoju odluku već i činom zasvjedočili, potukavši prošlih danah na Muratovici hametom Turke, ote svoje grozne i nečovječne mučitelje. A pod izvjestno se zna, da se i u Bosnoj prikupljaju crne ustaške čete, koje su se smrti zavjećale. Mrzko je, kako Magjari netajo ni najmanje, da vole poganim Turkom, nego li ubogim Kršćjanom! — U Franceskoj se sastao novi parlament. Don Karlos je pobjegao iz Španjolske te tako dokončao svoje višegodišnje vojevanje. U Rimu otvorio je kralj Emanuel talijanski parlament govorom, kojim navješćuje narodu, da se nahodi u dobri prijateljstvu sa susjedstvom, a naime s Austrijom i Njemočkom

Dopisi.

Is Tinjanščine 2. ožujka.

Dugo je već prošlo vremena, što vam nisam odavle ništa pisao, a to s toga, što nisam imao šta. Sad vam se pako oglašujem, jer ćemo mi Tinjanci, Križanci i Supetarci biti dokora pozvani da izberemo novo občinsko zastupstvo iliti reprezentancu.

Svaki naš pravi obćinar želi, da bi ovaj put bili oprezniji u tom poslu, nego li smo to bili prošlih puta; jer smo počeli već i mi uvidjati, da od glave riba smrdi, to jest, kakovo je zastupstvo, da je takav u obćini red i napredak il pak nered i nazadak. Dopusnite mi dakle, da u tu svrhu rečem koja baš iz srca svojoj braći, mojim susjedom.

Moj roče! domišljaš li se zadnjih izborah, kad si izabirao ovoga za to što ti je kum, a onoga što si mu dužan; nekoga za prijateljsku čašu vina, a opet nekoga za sramotnih pedeset novčićah? Pa koliko nisi morao pogutnuti žuču i čemera! Jer, domišljaš li se svakojakih zaprekah, koje su se stavljale na put tvojemu prosviećenju od ljudih, koje si što omamljen, što opojen, što ustrašen u zastupstvo izabirao? Domišljaš naime, kako nisu ti ljudi htjeli ni čuti, da se tvoja djeca uče u školi u tvojem starom slavnom narodu jeziku, kao da ti neimaš tvojega jezika i kao da ti školu netko drugi plaća, a ne ti sám? Domišljaš li se svih spletakah i suprotivčinih proti djelitbi zemaljah, koju ti želiš, jer hoćeš, da ovece, vole i ostalo blago pase svaki na svojem. Domišljaš se, dokle jih još nebi izabrao, onih medenih riečih, onih tvrdih obećanjah i onoga sladkoga pogledivanja i podmigivanja, kojim su ti htjeli reći da će za te skrbiti, kao roditelji za svoju rođenu djecu? A s druge strane, kad bi jih već izabrao, domišljaš se one nadutosti, one oholosti i one rekao bi skoro okrutnosti, kojom bi ustali proti tebi; deruće te globami i pritiščuće svakojakimi napastovanji? Domišljaš li se, kako bi se ludo trošio siromašni občinski novac, pa kako bi s druge strane išle na prodaju tvoje občinske sjenočke, da se plati državni poroz iliti štaura?

Ako se svega toga domišljaš, pa ako nisi tupiji od nieme živine, stupi u sebe i reci, da ti je već dosta te pokore. Reci, kad budu novi izbori, da nećeš već slušat nikoga, nego da ćeš gledat jedino sebe i svoju korist; obećaj i reci, da nećeš po tvojem starom sramotnom obćinju priklanjati više uha ni kumu ni kumparu, nego da ćeš učiniti, što i kako se pristoji slobodni i samosvjestni čovjeku; reci, da ćeš svoje vjerovnike pošteno platiti, al da im nećeš već nikad kao Ezav za čančić Jakovljeve licee prodati svoje starine i svoje od otacah ti ostavljene baštine, jezika naime i narodnosti tvoje; obećaj i reci, da se već nećeš nikad dotaknut Judinih srebrnjakah, nego da ćeš čista čela i poštena lica doći na birališće. Tako ćeš eto i jedino tako moći izabrati za svoje zastupnike ljude poštene i rade tvojemu dobru. Tko te je jedanput prevario, tomu već nevjernj, pa makar se kunio nebom i zemljom. Ljudi, koji neišću nego svoju korist, pa bili oni odpadnici Šarenjaci il kmeti, nebiraj jih, jer ti nisu za te. Naposljedku znaj, da bez sloge, truda i pomoći Božje neima ničemu uspjeha. Zato treba da se svi najprije preporučite Bogu, onda da se dogovorite i složite, koje ćete ljude izabrati, pa kad dojde dan izbora, da nitko doma neostane imao još većega djela, nego da svi dojdju, te dadu svoj glas za ugovorene ljude. Takov rđd i takovo mužko i bratinsko postupanje nemože Bog nego blagosloviti, jer je on Bog sloge i ljubavi, pa će blagosloviti i nas i naše dojdjuće izbore!

Odgovor ustaških vodjah na reforme.

(Doslowni prepis sgotovljen za „Narodni List“ u Sutorini iz matice upravljene velevladim).

Sa Herecegovackog logora vojuc. — Staresino ustaške odgovaraju bez diplomacije, prosto narodnim govorom, a neke dopiso i programe, za pomoći i odmoći na zauzimanja i oduzimanja naša i. t. d. —

Mi smo narod herecegovacki, narod mučenikah, narod kroz pet stoljećah robujući, narod od koga je prije pet stoljećah pronicala, rasla i širila se najsvjetlija, najčistija i najblagodarnija krv srbska. To sve zna izobražena Evropa da je ovako. Ali, kad je potlači i zadobi na junačkom megdanu Kosovskom sablja Orkanova, mi sami sebi našu zlatnu slobodu zakovasmo u ljuti lanac. — Mi govorimo,

kolac. Neprijatelji mladih voćakah. O izkapanju mladih voćakah. O izkapanju mladih voćakah. O presadjivanju voćakah.

Knjižica je pisana jezikom puka razumljivim u pitanjih i odgovorih. Stoji 30 novč. Na svakih 10 kom. dajem jedan badava. P. n. gg. predplatnici neka se prijave do 25. ožujka; poslie ovoga dana prodavati će se knjižica po 40 novč.

Komu je stalo do napredjenja narodnoga gospodarstva, neka knjizi put krči u najniže silove pučanstva. Bude li predplatnika dovoljan broj, sniziti ću cijenu; nisam bo ja pisao svoje koristi radi. Predplatnike na više otisakah zahvalno ću obielodaniti.

Varaždin, dne 20. veljače 1876.

Fr. Stepanek,

ravnajući učitelj više djevojačke skole
i urednik „Pučkoga Prijatelja.“

Po nalogu kralj. dalm. brv. slav. zemaljske vlade sastavio je Dr. Bogoslav Šulek u tri jezika knjigu pod sljedećim naslovom: **Hrvatsko-njemačko-talijanski rječnik znanstvenoga nazivlja — Deutsch-kroatische wissenschaftliche Terminologie — Terminologia scientifica italiano-croata.** Dva svezka, stranah 1372, u osmini. Dobiva se u svih knjižarah uz cijenu od 7 f. Tom je knjigom doskočeno velikoj potrebi ne samo djakah i profesorah, nego i svih inih, koji se kod nas ikoliko znanosću bave. Tom su im knjigom otvorena vrata u znanstvene knjige Niemacah i Talijanah, koje moramo mi, dan i noć prevraćati, ako ćemo da napredujemo.

Osnove srbskoga ili hrvatskoga jezika. Napisao Gj. Daničić. U Biogradu u državnoj štampariji str. 462 u osmini.

Različite viesti.

* Njez. Velič. Cesarica odputovala je onomadne u Englesku, gdje će se više vremena sadržati.

* Imenovanja. G. Giunio c. k. dosad savjetnik ovoga pokrajinskoga, bi imenovan savjetnikom ovoga prizivnoga suda. Mi se radujemo tomu imenovanju, što je g. Giunio, rodom iz Dalmacije, narodnjak i čovjek bistra uma i plemenita značaja. — G. Anton pl. Da Mosto, kotarski koparski kapetan, bi imenovan savjetnikom kod ovog Namjestništva. — Gg. E. Biscontin i Podreka, prislužnici kod ovoga pokrajinskoga suda, bjehu imenovani pristavima c. k. suda u Buzetu.

* Promjene u Tršćansko-Koparskoj Biskupiji. Preminuo je g. Dragutin Mazek, kapelan u Barki na Krasi u 51 god. života. M. č. g. Matija Snog, župnik u Marezigu bi stavljen u mir.

* † Dr. K. Lavrić. Našu je braću Slovence stigla velika narodna nesreća. Prošlih je danah umro u Gorici vrlo slovenski rodoljub i zemaljski zastupnik, odvjetnik Dr. K. Lavrić. Bio je rodom iz Vrema na Dolenskom.

* Iz Materijah nam pišu, da se je dne 5. tek. mjes. sabralo u onoj učioni prieko 90 skoro sve odraslih ljudi, te dobra dva sata pomnjivo slušalo školskoga učitelja, g. Pernišeka, koji jih je podučavao, kako imadu gnoj pripravljati i kako im valja gojiti tako zvanu *Lucernsku djeteljinu*. Tom istom prigodom da je i občinski načelnik iliti župan g. Zupančić raztumačio puku nove *zemljišne knjige*. Zatim da su svi zajedno išli u školski vrt, gdje im je g. učitelj praktično kazao, kako se voćke goje i nastoje. G. učitelj Pernišek da je nakanio obači od sela do sela svu Materijsku občinu te podučiti puk u najpotrebitijih i najvažnijih pravilih poljodjelskih, voćarskih, govédarskih itd. itd. Takovi eto treba da nam budu učitelji, ako želimo, da se naš siromašni narod prosvjeteri i u malo godinah okriepi i zamogne. Naš je narod podčeljiv kako ikoji drugi na svijetu, ali mu dosad nije htio nitko očih otvarati, pa nije nikakvo čudo, što je ostao za drugim narodima. Slava dakle g. učitelju Pernišeku i gdje se god tko muči, da nam narod progleda i na svoje noge stupi!

* Hrvatsko akademičko-književno društvo „Hrvatska“ u Gradcu. Pišu i nam iz Gradca, da su tamo dne 7. tekućega djaci Hrvati priredili baš veličanstvenu noćnu zabavu u „Puntigamskoj dvorani.“ Liepa i velika dvorana da bijaše nakitjena sa prieko 70 barjakah, sa cviećem i zelenilom, te sa grbovi svih hrvatskih zemaljah, navlaš za tu svečanost učinjenimi. Pročelje dvorane da je kitio ogromni grb Trojednice, okitjen našimi narodnimi zastavami. Glasba Jelačićeve pukovnije da je svirala sve same hrvatske pjesme. Više pjesamah da su pjevali svi zajedno, a pjesme „U boj“ i „Poskočnicu“ da je odpjevalo „Slavensko pjevačko društvo“. Gostih da je bilo prieko 400 svih narodnostih, među timi sveučilištnih profesorah, saborskih poslanikah, oficirah i druge otmene gospode. Niemacah da je bilo iz raznih njihovih društva, dapače i dva poslanika Insbruskog društva, imenoma „Gatia“. Slaveni svih poroklah, a naime Slovence, da su se odazvali u velikom broju toj hrvatskoj svečanosti, samo da su se svi čudili, što nije te večeri stupio u dvorane nitko od naše jednorodjene braće Srbaljah. Da li je dakle baš istina, kad se braća mrže, da se mrže do konca i kraja? Ali ta mržnja u mladju srdecih, koja je Bog najpače za ljubav stvorio, jest nešto protunaravskoga, jest prava grdosija! Pazite dobro, Srbi i Hrvati, da vam s te mržnje jednim i drugim nesvanu za domovinu crni dani; pazite da se nebudete jednom u tuzi i nevolji, plačuć i naricajuć grili, kad se u veselju psujete, grđite i mrzite! Od odličnijih Slavenskih gostovah da je bio tu i jedan profesor Krakovskoga sveučilišta. Od djakah drugih narodnostih da je bilo i Talijanah i Magjarah. Za stolom da se je svim i svakomu napijalo u narodnom mu jeziku. U prvom redu napilo se Nj. Vel. kralju hrvatskomu, te mu se to brzojavom javilo. Djakom Talijanom da je napio pravnik g. I. Karabalić, te da jih je svojim kratkim ali krepkim i srdačnim govorom baš uzhitio. Svetčani prekrasni govor da je govorio stud. phil. g. Jarmić. Predsjednikom zabavnoga diela svečanosti da je bio izabran poznati komponist Slovenac g. Dr. Ipavice. Na Odbor da je stiglo 25 telegramah, a naime iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Beča, Praga itd. itd. Svečanošću da su bili svi veoma zadovoljni, a naime gosti, pak da su tom prigodom naši mladi sokolići svomemu narodu baš lepo ime stekli. Živili!

* Promjena abecede. Med Niemci mnogo se sad radi, da se njemačka abeceda posve zapusti i mjesto nje latinska poprimi. Inglezki se list „Daily News“, veseli toj promjeni i veli, da će svaki izobražen narod a naime njemački bit tomu mnogo zahvalan, jer kako je njemački jezik već sam po sebi dosti težak, tako da je uprav lud, činiti ga još težim, ostaralimi i oku neugodnimi slovi! Hoće li kad i naša braća Rusi, Srbi i Bugari na tu misao doći, pa zabacivši grčka, prihvatiti i oni svesvjetska latinska pismena?

* Pogibelj pasje bjesnoće. Neki čovjek u Francuzkoj dotaknuvši se onomadne ranjenim prstom stvarih, koje je bjesan pas bio zagrizao, oboli svimi znaci bjesnoće i nakon tri dana umre od najstrašnije smrti.

* Neki inglezki vojnik okladio se, da će naprtjen bremenom od 60 funti u 24 sati preći daljinu od 100 inglezkih miljah (22 njemačke milje). U pratnji dvuh častnikah na konjima prođe u 20 urah 82 milje, nemogavši već dalje od velika truda.

Opomena.

Uljudno molimo sve naše poštovane predbrojнике, koji nam još štogod duguju za lanjsku il čak predlanjsku godinu, da taj dug odmah podmire, jer ćemo im drugač list obustaviti i što je naše il *otvorenim pismom* il *putem suda* od njih zahtjevati. Mi nesilimo nikoga, da list drži, al tko ga drži, poštenje mu nalaze da ga i plati.

U Trstu 16. ožujka 1876.

Uredništvo.

Ték Novacah polag Borse u Trstu

od 1—15 Marča 1876.

NOVCI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	—
Caraki dukati (ceklini)	5.35 ¹ / ₂	5.35 ¹ / ₂	5.35	5.36	—	5.37	5.38	5.38	5.38 ¹ / ₂	5.39	5.41	—	5.40	5.40	5.40	—
Napoleoni	9.18 ¹ / ₂	9.18	9.18	9.18	—	9.19 ¹ / ₂	9.21	9.21 ¹ / ₂	9.23	9.24	9.28	—	9.25	9.25	9.25	—
Libre Ingleske	11.50	11.40	—	—	—	11.52	11.54	11.55	11.56	11.57	—	—	11.50	11.50	11.50	—
Brezbro prid (aggio)	102.80	102.50	102.—	102.—	—	102.35	102.05	103.15	103.50	103.75	104.50	—	104.55	104.50	104.50	—

A. Karabalić Vlastnik.

Izdavatelj i odgovorni urednik A. Novak.

Tisk. Sinovi K. Amati.